LAISVĖ--LIBERTY
Vienintėlis lietuvių kalboje dienraštis Rytinėse Valstijose
Metam prenumerata:
Jungtinėse Valstijose $8.00
Dalis Queens apskrityje (N. Y.) ... 9.00
Kanadoje 9.00
Kitur užsienyje 10.00
Pavienio egzempl. kaina 5 centai

LAISVĖ
THE LITHUANIAN DAILY

LAISVĖ--LIBERTY
The Only Lithuanian Daily in the Eastern States
110-12 Atlantic Avenue
Richmond Hill 19, N. Y.
Telephone VIrginia 9-1827—1828
PRICE 5c A COPY

No. 167 ★★★★ Richmond Hill, 19, N. Y., Penktad., Rugp. (Aug.) 27, 1954 ★★★★ Metai 43-tieji, Dienraščio 35-tieji.

KRISLAI

Pas aidiečius.
"Puzzle."
Baisiai pavėluota.
Priklausomybė turtui.
Rašo A. BIMBA

Brooklyniečiai turi gražią progą smagiai praleisti ateinantį sekmadienį, rugp. 29 d. Visus kviečia aidiečiai į savo pikniką Great Neckan.

Per keletą savaitgalių nebuvo jokio pažmonio. Gerai pailsėję, paremsime Aido Chorą ir patys sau daug gero pasidarysime.

—:—

Pijus Grigaitis nebesupranta mūsų prezidento. Tik neseniai jis prisiekęs, kad su "Rusijos diktatoriais" jokios kalbos negali būti, o čia dvasininkų suvažiavime ragino visus dar daugiau melstis už taiką!

Giliai atsiduses, Grigaitis sako: "Sunku suprasti tokią pažiūrą".

Menševikų dienraščio redaktoriui tikras "puzzle". Nesupranta jis nė vieno žmogaus, kuris nors puse lūpų išsitaria už taiką. Kas kita, jeigu prez. Eisenhoweris būtų pareikalavęs melstis už atominį karą. Grigaitis būtų supratęs, nes tokia pažiūra būtų atitikus Grigaičio pažiūrai.

—:—

Čia pat turime reikalą su kitais menševikais iš kito šalies kampo. Keleivis keikia Ameriką, kad jinai baisiai pavėlavusi.

Prašau:

"Tuoj po antrojo karo Amerikos ultimatumas į dvi savaites galėjo rusus nuvaryti į jų 'naturalines sienas.' Iki 1950 metų būtų užtekę geroko stukterėjimo, kad rusus nubaidžius į jų guolį, o dabar atsakingieji žmonės mano, kad laikas praleistas ir reikia laukti, kad rusai duos pasauliui taiką arba karą, pagal jų pasirinkimą."

Vadinasi, jau 1950 metais buvo padaryta baisi klaida, kad nebuvo rusams "stukterėta", tai yra, nepradėtas prieš juos karas.

Kaltas, žinoma, buvo prezidentas Trumanas. Jis "stukterėjo" Korėjoje. Jau žinom, kas atsitiko, kuo tas "stukterėjimas" pasibaigė.

Keleiviniai varjotai mano, kad būtų buvę daug lengviau apsidirbti su rusais, negu su korėjiečiais.

—:—

Taikos mums niekas neduos. Taikos reikia ieškoti. Už taiką reikia kovoti. Parodė Korėja, parodė Indokinija, kad su "stukterėjimais" šioje gadynėje toli nenuvažiuosi.

Gerai, kad iš tų "stukterėjimų" neišsiliepsnojo pasaulinis karas. Gerai, kad tuose pasaulio kampuose taika tapo atsteigta. Džiugu, kad šiuo tarpu niekur pasaulyje nesiranda "stukterėjimo". Reikia kovoti, kad taip ir būtų.

—:—

Pasiklausykite:

"Marksizmas atmetė ilgas krikščionybės pastangas išlaisvinti žmogų iš priklausomybės turtui ir padaryti dvasią jo gyvenimo šeimininku" (Draugas, rugp. 23 d.).

Išvada: kaltas marksizmas, kad šiandien, po tokių "ilgų krikščionybės pastangų", visi pasaulio stambiausi kapitalistai yra krikščionys. Marksizmas kaltas, žinoma, ir už tai, kad popiežius sėdi ant didžiausių turtų, kad kardinolai ir vyskupai gyvena palociuose, kad klebonijose klebonai maudosi raskažiuose, kad už dolerį, pav., prelatas Balkūnas, prižadės tau net "Lietuvą išvaduoti".

Jokia kita žmonių grupė nėra taip kietai prisirišusi prie turtų ir su turtais suaugusi, kaip krikščionys.

Pirmiau mums nebuvo aišku, kas tokią nelaimę ant krikščionybės užtraukė. Ačiū Draugui už išaiškinimą. Dabar žinosime. Kaltas marksizmas. Amen!

Mendes-France gavo Stevensono patarimą

Stevensonas gelbėdamas Dullesui ragino Francūziją priimti E.D.C.

Paryžius. — Premjeras Mandes - Franee gavo nuo Adlai Stevensono asmenišką laišką, kuriame tas jį ragina kaip nors pravesti EDC priėmimą. Stevensonas, buvęs demokratų prezidentinis kandidatas, tame laiške sako, kad "visa Amerika" be politinių išimčių norėtų matyti EDC pravestą.

Stevensonas ir Mendes-France yra asmenški draugai. Jie susitiko praeitais metais, kuomet Stevensonas lankėsi Europoje. Mendes - France tuo laiku dar nebuvo premjeru.

Pranešama, kad Mendes - France jau atsakė Stevensonui, bet ką jis atsakė, iš karto nebuvo paskelbta.

Stevensonas, kuris dabar Chicagoje, pareiškė:

"Aš rašiau neformaliai, kaip rašoma senam draugui, o Mendes - France ir yra mano senas asmeniškas draugas."

(Denveryje prez. Eisenhoweris išreiškė savo didelį pasitenkinimą dėl Stevensono žingsnio.)

Kai kurie Paryžiaus laikraščiai, ypatingai artimi Washingtonui politikoje, jau pradeda sakyti, kad Mendes - France yra principinis EDC priešas. Tie laikraščiai sako, kad Mendes - France padarė tokius žymius pataisymus prie EDC planų gerai žinodamas, kad jie bus atmesti, bet kaip tik to ir siekęs, nes nenorėtų matyti EDC pravestą gyveniman vienoje ar kitoje formoje.

Užsimušė garsus karinis lakūnas kap. J. McConnell

Muroc, Calif. — Kapitonas Joseph McConnell Jr. užsimušė Kalifornijos dykumoje bandydamas naujo tipo Sabre jet-orlaivį. Kapitonas McConnell pagarsėjo Korėjoje, kur jis pašovęs 16 korėjiečių orlaiviu.

Kap. McConnell prieš pat žuvimą radiju pranešė aerodromui, kad orlaivyje pasirodė trūkumai, bet jis nespėjo išaiškinti, kokie. Jis buvo rastas apie puse mylios nuo nukritusio orlaivio. Mat, šis orlaivis turėjo automatinę kėdę, kuri iššauna lakūną iš vidaus, kuomet orlaivis atsiduria sunkumose. Matyti, kapitonas McConnell spėjo save iššauti oran, bet nesuspėjo atidaryti parašiuto.

ORAS. — Lietus, bet vėsiau ir mažesnis tvankumas. Temperatūra aplink 80 laipsnių.

Argentina nepriimsianti savo ambasadoj esančių komunistų

Guatemalos Miestas. — Čia gauta žinių, kad Argentina nepriims komunistų, kurie rado prieglaudą jos ambasadoje čia po perversmo. Argentinos valdžia esanti nusisprendusi, kad, jei Armaso klika juos išleis, priims Arbenzo pasekėjus iš kitų partijų, bet nepriims komunistų.

Komunistų randasi ir tarpe prieglaudą gavusiųjų Meksikos, Čilės ir kitose ambasadose. Meksika yra pasirengusi įleisti visus, bet apie kitus kraštus dar nežinia.

Amerika turės didžiausią atstovybę Azijos sueigoje

Washingtonas. — Į Pietrytinės Azijos konferenciją, kuri įvyks rugsėjo 6 d. Filipinuose, išvyksta 24 svarbių Amerikos diplomatų delegacija. Jai vadovaus pats John Foster Dulles. Delegacijoje apart valstybės departmento pareigūnų dar bus atstovų iš karo reikalų, armijos, laivyno ir aviacijos departmentų.

Tai bus didžiausia delegacija konferencijoje. Nors ji vadinama "Pietrytinės Azijos," tik trys Azijos kraštai dalyvauja: Filipinai, Siamas ir Pakistanas. Kitos valstybės yra Amerika, Britanija, Australija, Naujoji Zelandija.

Darbiečiai atsisveikino su Liaudies Kinijos atstovais

Pekingas. — Britanijos darbiečių vadų delegacija jau apleido sostinę ir išlėkė į Šanchajų. Jie dar lankysis Nankinge ir ateinančio mėnesio 2 d. išvyks į Hong Kongą. Ten delegacija pasidalins: Attlee vyks Australijon, o Bevanas ir keli kiti vyks Japonijon.

Išleisdami darbiečių vadus kinai jiems surengė banketą Pekinge, kur dalyvavo 400 asmenų. Ten radosi ir premjeras Čou En - lajus.

Nehru smerkia Pietryt. Azijos sueigos tikslą

New Delhi. — Indijos ministrų pirmininkas Nehru sako, kad Pietrytinės Azijos konferencija, kuri atsidaro ateinančio mėnesio 2-rą dieną prie Manilos, Filipinuose, darys daugiau žalos negu gero Azijoje.

Konferencija, kaip yra žinoma, rengiama Amerikos iniciatyva. Dulles iš pradžios tikėjosi įtraukti jon visus Pietinės ir Pietrytinės Azijos kraštus, bet Indija, Burma, Indonezija, Ceilonas ir eilė kitų kraštų atsisakė dalyvauti.

Kad konferencija nebūtų tuščia, joje dalyvauja pati Amerika ir tokios Azijos valstybės" kaip Australija, Naujoji Zelandija bei Britanija.

Nehru savo pareiškimą padarė kalbėdamas parlamente. Kalbėdamas kitais reikalais jis gyrė Molotovą ir Edeną už jų roles Ženevos konferencijoj, sakydamas, kad šie du diplomatai žymiai prisidėjo prie pasaulinės taikos sutvirtinimo. Jis taipgi gyrė Kinijos užsienio reikalų ministrą ir premjerą Čou Enlajų, sakydamas, kad šis pasirodė "svarbia pozityve jėga už taiką."

Premjeras Nehru lietė ir Indijos - Portugalijos santykių klausimus. Jis sakė, kad portugalai bando naudoti religinį fanatizmą savo valdymui palaikyti Goa kolonijoje, bet tas jiems nesiseka, nes Goa anksčiau ar vėliau taps Indijos teritorija.

(Portugalai aiškina, kad jų vyriausias tikslas likti Goa teritorijoje yra "saugoti Švento Pranciškaus Ksavero palaikus.)

Nehru ragino Portugaliją taikiai ir šaltai apgalvoti reikalą, nes minimos teritorijos turi grįžti prie "motinos tėvynės," tai yra, —Indijos. Jis sakė, kad su francūzais bus netrukus susitarta dėl jų mažų kolonijukių Indijos pusiausalyje.

Brazilijoje praveda masinius suėmimus

Kulkosvaidžiais saugo Amerikos ambasadą ir valdiškas įstaigas

Rio de Janeiro. — Naujo prezidento Cafe įsakymu policija pradėjo pravesti masinius areštus tarp komunistų ir kitų žmonių. Valdžia sako, kad už neramumus, kurie sekė prezidento Vargaso nusižudymą, atsakomingi komunistai.

Tarp suimtųjų randasi apie 40 komunistų vadų, jų tarpe Henrique Duque de Assis, populiarus Rio de Janeiro uostininkų vadas. Nepatvirtinti pranešimai sako, kad buvo suimtas ir komunistas parlamento deputatas Roberto Morena.

Neskelbė testamento

Nurodoma, kad Brazilijos radijo stotys iki šiol dar nepaskelbė paskutinio laiško - testamento, kurį paliko Vargas, nors tas laiškas tilpo užsienio spaudoje ir kai kuriuose Brazilijos laikraščiuose. Vargas tame laiške kaltino "tarptautinius ekonominius ir finansinius interesus." Tas pasisakymas suprantamas kaip nukreiptas prieš Amerikos imperializmą.

Stebėtojai sako, kad naujas prezidentas Cafe bus dar labiau paklusnesnis Washingtono politikai, negu buvo Vargas.

Saugoma JAV ambasada

Amerikos ambasada Rio de Janeire yra tarp labiausiai saugomų pastatų visame mieste. Ant ambasados rūmų laiptų pastatyti sunkūs kulkosvaidžiai su gatavais šoviniu bandoleirais juose. Keli šimtai karių su šalmais ir užtaisytais šautuvais supa visą namą.

Dieną prieš tai demonstrantai sudegino Amerikos konsulatą Belo Horizonte mieste ir puolė kitas Amerikos įstaigas. Kariuomenė taipgi saugo ir valdiškas Brazilijos įstaigas.

Kaltino JAV maišymąsi

Demonstrantai kaltino, kad Amerikos valdžia yra kalta maišymesi vidujiniuose Brazilijos reikaluose. Demonstracijose buvo nešamos iškabos, kurios sakė, kad amerikietiškos machinacijos yra atsakomingos už Vargaso mirtį, kad amerikiečiai, kuriems ir tas tarnavo, prieš jį statė kitas, dar labiau sau palankias klikas.

Nelaidos religingai

Kardinolas Barros Camara, Rio de Janeiro arkivyskupas, paskelbė, kad bažnyčia nedarys išimčių ir nesuteiks religinio paskutinio patarnavimo Vargasui. Vargasas bus palaidotas be bažnyčios, kaip tai paprastai laidojami savižudžiai (Katalikų bažnyčia savižudystę skaito mirtina nuodėme.)

Kuria naują kabinetą

Paskutinės žinios iš Rio de Janeiro sako, kad Cafe bando sukurti naują kabinetą, bet susidūrė su žymiais sunkumais. Cafe bando nutrinti susidariusią viešoje nuomonėje įspūdį, kad jis palankus Washingtono įrankis. Prieš jį yra nusistatę nacionalistiniai elementai karininkijoje lygiai kaip darbininkija.

Kilo abejonės apie Vargaso paskutinįjį atsisveikinimą

Rio de Janeiro. — Tuoj po Vargaso nusižudymo visa spauda paskelbė ilgoką labai iškilmingai parašytą jo atsisveikinimo laišką tautai. Tarp kito jis sakė, kad "mano vardas taps jūsų kovos vėliava" ir "aš dabar žengiu į istoriją."

Dabar laikraštis "O Globo" ir kiti kelia abejones apie tą laišką. Jis buvo dailiai nurašytas rašomąja mašinėle, matyti patyrusio raštininko, ir labai abejojama, ar tai Vargas jį parašė paskutinėmis savo gyvenimo valandomis.

Darbai žymiai sumažėjo ir liepos mėnesio laikotarpyje

Washingtonas. — Valdiška statistika sako, kad praeitą liepos mėnesį Amerikoje buvo 62,100,000 už algas dirbančių žmonių, kas yra žymiai mažiau negu tuo pačiu laikotarpiu per kiekvienerius trejus praeituosius metus.

Keturi metai atgal Amerikoje buvo 68 milijonai dirbančiųjų. Į tą skaičių įeina ir ginkluotų pajėgų nariai, nors jie nieko kraštui negamina.

Flanders, Morse ir Fulbright gaus progą apkaltinti sen. J. McCarthy

Washingtonas. — McCarthy tyrinėjimo komisijos pirmininkas sen. Watkins pasiuntė laiškus trims senatoriams: Flanders, Morse ir Fulbright. Tuose laiškuose Watkins ragino minimus senatorius dokumentaliai paremti savo kaltinimus prieš senatorių McCarthy.

Kaip yra žinoma, republikonas Flanders, demokratas Fulbright ir nepriklausomas Morse buvo tarp vyriausių kaltintojų prieš senatorių McCarthy. Senatorius Flanders yra patiekęs senatui rezoliuciją pasmerkti McCarthy kaip nusidėjusį senatoriaus garbei.

Flanders tik ką grįžo iš atostogų Europoje. Kuomet tas išvyko, McCarthy jį kaltino, kad "pabėga iš karo lauko." Flanders tuojau atsakė, kad gali bile kuriuo laiku atostogas sutrumpinti ir grįžti, jei tik senatinė komisija to iš jo pareikalaus.

Paskutiniai pranešimai

New Yorkas. — Amerikos komunistų partija oficialiame Fosterio, Elizabeth Gurley Flynn ir Pettis Perry pasirašytame pareiškime sako, kad tęs savo veikimą ir kovos už legalumą.

Komunistai sako, kad tęs veikimą kaip pirmiau, leis savo spausdinius ir tt., ir jei valdžia naudos prieš juos naujai priimtą "kontrolės įstatymą", tai tas įstatymas turės būti išbandytas teismuose.

Londonas. — Churchillas sušaukė savo kabineto mitingą, kuriame bus svarstytas EDC klausimas. W. Chuchillas raportuos apie savo pasikalbėjimus su Mendes - France.

Londonas. — Konservatorių spauda kelia reikalavimą, kad valdžia padarytų pareiškimą apie darbiečių apsilankymą Kinijoje. "Daily Express" reikalauja, kad Churchillas atsirūbežiuotų nuo Attlee - Bevano pareiškimų.

Berlynas. — Į Rytus pasitraukęs Vakarų Vokietijos parlamento ir Adenauerio partijos narys Schmidt - Wittmack davė spaudos atstovams interviu rytiniame Berlyne. Jis sakėsi apleidęs Vakarų Vokietiją, kad kovoti už taiką. Jis sužinojo, kad amerikiečiai planuoja tiek apginkluoti Vokietiją, kad ji turėtų 24 divizijas.

Wittmack buvo Adenauerio klerikalinės partijos deputatas parlamente.

Tokyo. — Laivyno komanda atšaukė pranešimą, kad bus sumažintos Amerikos karinės jėgos Vakariniame Pacifike. Jos nebus mažintos, sako laivyno komanda, "iki nenustos grėsęs pavojus Formozai."

Washingtonas. — Harold Stassenas paskelbė, kad Amerika sušvelnino prekybos su socialistiniais kraštais aprūbežiavimus. Amerikos sąjungininkai galės pardavinėti Sovietų Sąjungai ir kitiems socialistiniams kraštams garvežius, aluminumą, platinumą, kadmiumą, traktorius ir eilę kitų metalinės industrijos gaminių.

Kairas. — Skilimas pasireiškė karinėje klikoje, kuri valdo Egiptą. Premjeras Nasseris nedalyvavo paskutiniame kabineto posėdyje, o vietoje to tuo pačiu laiku kalbėjo karininkų masiniame mitinge. Jo vietą kabinete užėmė Salemas.

Nasseris stojąs už susitarimą su britais dėl Suezo, bet kiti kabineto nariai sako, kad britams padaryta perdaug nuolaidų, nors tie ir pasitrauks iš Suezo.

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY, PUBLISHED BY
The Laisvė, Inc.
Established April 5, 1911
Every day except Sundays, Mondays and Holidays
110-12 ATLANTIC AVENUE, RICHMOND HILL 19, N. Y.
TEL. VIRGINIA 9-1827—1828

President, JOHN GRYBAS; Secr.-Treasurer, WILLIAM CHAPELS
Editor, ROY MIZARA

SUBSCRIPTION RATES

United States, per year	$8.00	Canada and Brazil, per year	$9.00
United States, per 6 months	$4.50	Canada and Brazil, 6 months	$5.00
Queens Co.	$9.00 per year	Foreign countries, per year	$10.00
Queens Co.	$5.00 per six mos.	Foreign countries, 6 months	$5.50

Entered as second class matter at the Post Office of Jamaica, N. Y under the Act of March 3, 1879.

Prezidentas pasirašė

Praėjusį antradienį prezidentas Eisenhoweris padėjo savo parašą po biliumi "Communist Control Act of 1954." Tuo būdu bilius tampa įstatymu. Jungtinių Valstijų Komunistų partija negalės dalyvauti jokiuose rinkimuose savo vardu, negalės statyti savo kandidatų ir už juos agituoti, taip pat neturės teisės pasirodyti teismuose.

Pirmu sykiu šios šalies istorijoje turime įstatymą, uždraudžiantį politinę partiją. Tai naujas dalykas ir jis susilaukė įvairiausių komentarų. Tos partijos vadovybė sako, kad jinai toliau ves kovą už teisę legaliai, viešai darbuotis, kad naujasis įstatymas priešingas šalies Konstitucijai ir kad ji eis į teismus to įstatymo išbandymui. Daugybė advokatų ir konstitucinių teisių žinovų yra tos nuomonės, kad šis įstatymas paneigia Konstituciją. Visa eilė pažangių darbo unijų, prieš kurias šis įstatymas taip pat atkreiptas, ruošiasi jo legališkumą išbandyti teismuose. Iš Washingtono pranešama, kad įstatymo pradėjimas vykdyti gali dar gerokai užsitęsti, nes nebus galima apsieiti be teismų įsimaišymo. Be to, McCarran įstatymas, pagal kurį minėta partija verčiama užsiregistruoti "kaipo svetimos valstybės agentūra," tebėra teismų rankose. Dar neišdavė nuosprendžio apeliacijų teismas, o niekas neabejoja, jog iš apeliacijų teismo bus eita į šalies Aukščiausią Teismą.

Pasirašydamas "Communist Control Act of 1954," prezidentas Eisenhoweris pasakė:

"Aš tik ką pasirašiau bilių, kurio tikslas įdėti į mūsų įstatymų vykdymo agentūrų, ypač į generalinio prokuroro ir FBI rankas, geresnius įrankius kovoti komunistinį pavojų šioje šalyje. Šis bilius yra viena iš visos eilės bilių, kurie taikomi tam pačiam tikslui."

Toliau:

"Amerikos žmonės yra pasiryžę prašalinti iš savo tarpo organizacijas, kurios, nuduodamos politines partijas priimtoje tų žodžių prasmėje, tikrumoje yra konspiracijos, pašvęstos sunaikinimui spėka ir prievarta mūsų valdžios formos.

"Dabar jie taip pat yra pasiryžę tatai padaryti tokiais būdais, kokie yra bešališki, teisingi ir sutinka su mūsų Konstitucija. Jie puikiai supranta, kad to siekti bile kokiais kitais būdais galėtų neigiamai paliesti nekaltą lygiai kaip ir kaltą, ir ilgainiui sukaneveiktų ir sužalotų visas mūsų teismines procedūras. Visi šitie biliai sudaryti toje dvasioje ir tokiais tikslais."

Su pasirašymu "Communist Control Act of 1954" mūsų prezidentas įtraukia šią šalį į sąrašą tų kraštų, kuriuose komunistinės partijos įstatymais uždraustos. Tokių kraštų yra nemažai. Beveik visos Lotynų Amerikos respublikos priklauso tai kategorijai. Būdinga tas, kad visuose tuose kraštuose taip pat garsiai ir šiandien kalba apie "komunizmo pavojų," kaip kad buvo kalbama prieš tų partijų uždraudimą. Ar geriau seksis panašus kovos būdas šioje šalyje, tiktai ateitis parodys.

Brazilijos prezidento nusižudymas

Tikrai visą pasaulį stebina pranešimai iš Brazilijos. Atsitiko nelauktas ir nesitikėtas. Po rezignavimo iš prezidento vietos, Getulio Vargas kulkos pagalba išsibraukė iš gyvųjų tarpo. Išsibraukė labai dramatiškai, palikdamas ilgą ir labai dramatišką laišką. Už savo likimą jisai kaltina suokalbininkus—tam tikrus interesus, kurie jo neapkentę, kadangi jis buvęs "paprastų žmonių draugas, prietelius ir užtarytojas" ir nuoširdus savo krašto patrijotas.

Dabar aišku, kad prezidentą Vargasą privertė rezignuoti ir nusižudyti dešiniosios spėkos, kurios kontroliuoja Brazilijos armiją. Tiesa, kad Vargas buvo diktatorius ir demagogas, tiesa, kad jis buvo anti - komunistas ir laikė Brazilijos Komunistų partiją uždraudęs, taip pat tiesa, kad jis buvo karštas Jungtinių Valstijų politikos šalininkas, bet jo prezidentavimas buvo taip suėstas korupcijos, kad jis ir su geriausiais norais nebepajėgė patenkinti reakcinių interesų apetitus. Jis jiems atrodė persilpnu, nebepajėgiančiu pastoti kelią liaudies valiai ir pastangoms siektis geresnio gyvenimo. Prieš jį susidarė klika. Pagaliau generolai tarė savo žodį ir Vargas turėjo rezignuoti.

Kas bus toliau? Sunku pasakyti. Getulio Vargas vietą užėmė vice-prezidentas Joao Cafe, kurį kadaise Vargas buvo ištrėmęs, bet paskui priėmė atgal ir leido būti vice - prezidentu. Jis esąs atsidavęs Jungtinių Valstijų politikos šalininkas, — net daugiau atsidavęs, negu buvo Getulio Vargas.

ĮVAIRUMAI

Kinijos tautinės mažumos

Labai mažai mes nusimanome apie Kiniją. Nemokėdami kinų kalbos, toli būdami nuo tos didžulės šalies, neturėdami apie Kiniją lietuvių kalboje literatūros, mes apie kinus težinome labai miglotai.

Bendrai, geltonosios rasės žmonės mums sudaro problemą kiekviename žingsnyje. Sakysime, sutiks amerikietis korėjietį, jis jį pavadins "kinu," arba sutikęs kiną, pavadins "japonu."

Geltonosios rasės žmonės, tačiau, dalijasi į tautas panašiai, kaip baltosios rasės. Dėl to, galimas daiktas, kad ir neišprususiam kiniečiui baltveidžiai atrodo tarytum jie būtų vienos tautos.

O jeigu jam pasakytum, kad tokioje mažoje Lietuvoje, kur gyvena tik biskį daugiau kaip trys milijonai žmonių, yra dar lenkų, yra rusų, yra žydų, yra vokiečių, yra baltarusių, tai jis labai nusistebėtų.

Didžioji Kinija, kuri turi apie 600,000,000 gyventojų, turi ir daug tautinių mažumų.

Rašytojas-žurnalistas **Tsung Yun** neseniai apie jas parašė įdomų straipsnį anglų kalboje leidžiamame žurnale "People's China" (išeina Pekinge kartą per dvi savaites).

Jis sako: **Kinijos Liaudies Respublikoje gyvena net 60 tautinių mažumų!**

Iš viso ten yra apie 40 milijonų tautinių mažumų (ne kiniečių) gyventojų.

Kai kurios tų tautelių yra visiškai mažytės. Jis išvardija tik tas tautines mažumas, kurios turi ne mažiau, kaip pusę milijono gyventojų.

Jas vadinsiu taip, kaip Tsung Yun savo straipsnyje vadina.

Štai jos:

CHUNG tauta turi apie 6,-000,000 gyventojų, apsigyvenusių daugiausiai Kwangsi provincijoje.

HUI — apie 4,000,000 gyventojų, gyvenančių Kansu, Ningsia, Chinghai provincijose.

YI—apie 3,300,000 gyventojų, gyvenančių Liang kalnuose, Yunnan ir Sikang provincijų parubežiais.

MIAO — apie 2,300,000 gyventojų, išsimėčiusių po įvairias provincijas pietinėje ir pietvakarinėje Kinijoje.

UIGHUR — apie 3,300,000 gyventojų, gyvenančių Sinkiang provincijoje.

TIBETAN (tibetai) — apie 3,000,000 gyventojų, gyvenančių Tibete.

PUYI — apie 1,100,000 gyventojų, gyvenančių pietvakarinėje Kweichow provincijos dalyje.

MONGOLIAN (mongolai)— apie 1,500,000 gyventojų, gyvenančių Vidurinėje Mongolijoje ir kitose provincijose.

KOREAN (korėjiečiai) — apie 1,100,000 gyventojų, gyvenančių Kirin provincijoje.

TUNG — apie 600,000 gyventojų, gyvenančių Kwangsi, Kwantung ir Hunan provincijose.

YAO — apie 600,000 gyventojų, gyvenančių Kwangsi, Kwantung ir Hunan provincijose.

TAI — apie 500,000 gyventojų, gyvenančių Yunan provincijoje.

Mažesnių tautinių mažumų rašytojas Tsung Yun, kalp minėjau, sąrašo neduoda.

Kiekviena tautinių mažumų turi savo kalbą, savo tradicijas, savo gyvenimo būdą. Milžiniška jų dauguma gyvena iš žemdirbystės, gyvulių auginimo arba iš medžioklės.

Seniau šitos tautinės mažumos buvo paneigtos. Tik po revoliucijos laimėjo, kai buvo įkurta Kinijos liaudies respublika, liaudiškoji vyriausybė susirūpino jų reikalais.

Toms tautelėms, kurios ligi šiol neturėjo savo rašomosios kalbos, neturėjo savo literatūros, kinai padėjo joms tai gauti, ir šiandien yra spausdinamos knygos jų kalba.

Kai kurios tautinės mažumos priėmė **Han'ų** (kinų) rašybą.

Yra įkurta Tautinių Mažumų Leidykla, kuri specialiai leidžia joms knygas jų kalba. Kuriamos mokyklos. Pekingo vyriausybė nesigaili lėšų ir pastangų tautinių mažumų žmonių gyvenimo lygiui pakelti aukštesniame laipsnyje.

Siunčiami agronomai, švietėjai-mokytojai, visokie meistrai, kad jie padėtų tautinių mažumų milijonams pakilti iš ekonominio ir kultūrinio atsilikimo.

Su ekonominiu ir kultūriniu suklestėjimu visos Kinijos, kils ir tautinių mažumų gyvenimo lygis.

Niekad Kinijos istorijoje žmonės nesiskverbė taip į mokslą ir apšvietą, kaip šiandien!

Tai pripažįsta kiekvienas apdairesnis, giliau dalykus suprantąs svetimšalis, ilgiau pagyvenęs toje šalyje.

R. M.

Kokių keistumų kartais būna

Kur vikaras nulydėjo...

Andoverio (Britanijos) anglikonų vikaras Ivor Machin atvyko į Paryžių su savo 15 parapijonų ekskursija. Tarp kito jis nuvedė savo parapijonus į Folies Bergere burlesko didįjį teatrą.

"Folies Bergere (ištark **foly beržer**) yra dalis Paryžiaus aplinkumos, ir aš noriu parodyti mano parapijonams Paryžių su visomis jo ypatybėmis," sakė vikaras.

Meška prieš šunis...

Streikas vyksta Omi tekstilės fabrike Tokyoje. Kad neleisti streikieriams prisiartinti prie fabriko ir pikietuoti, kompanija sutraukė būrį vokiškų policinių šunų. Vienas streikieris ir buvo šuns sukandžiotas.

Streikierių komitetas atsakė tuo pačiu: ragino visus pritarėjus surinkti kiek galima didelių šunų ir juos pastatyti kovon prieš kompanijos šunis. Bet atsirado vienas streikierys, kuris atvyko su kuo tai didesniu, —su hokaido veislės japoniška meška.

Streikas vedamas prieš kompanijos norą versti darbininkus dalyvauti kas savaitę budistinėse pamaldose už kompanijos gerovę.

Dar perka nuotakas...

Kadaise pirkti nuotakas buvo po visą pasaulį paplitęs paprotis. Jis dar gyvas kai kur Azijoje ir Afrikoje, bet mažai žinoma, kad dar praktikuojamas ir vienoje Europos srityje.

Ta sritis yra Kosmeto provincija Pietinėje Jugoslavijoje, kuri apgyventa musulmoniško tikėjimo albanais. Kosmete už 300,-000 dinatų (apie tūkstantį dolerių) galima pirkti jaunutę skaisčią merginą. Turtingesni seniai dažnai pasinaudoja ir tas merginas perka.

Moroko skirtingos tautos

Morokiečiai nėra vientysė tauta. Morokiečiai dalinasi į arabus - morokiečius ir berberius - morokiečius. Nors abi grupės laikosi tos pačios Islamo tikybos, jos tautiniai ir kalbiniai du skirtingi vienetai.

Berberai yra ankstyvesnieji Moroko gyventojai. Jie yra chamitų giminės tauta, giminingi tauregams ir kitoms Šiaurės Afrikoje gyvenančioms tautoms. Arabai užkariavo Moroką 7-tame šimtmetyje. Jie laipsniškai pavertė berberus musulmonais ir arabų kultūra žymiai persunkė berberų tautą.

Bet ir šiandien berberai dar turi savo kalbą (nors miestuose gyvenanti berberai visi moka ir arabiškai). Šiandien Moroke yra daug žmonių, kurie maišyto arabiškai-berberiško kraujo. Yra ištisos sritys, kur kalbama arabiškai, bet žmonės pagrindiniai yra berberų kilmės. Iš kitos pusės yra sritys, ypatingai kalnuose, Pietuose, netoli Sacharos, kurios dar grynai berberiškos, o pajūryje yra miestų, kurie grynai arabiški.

Šalia berberų ir arabų Moroke dar yra daug negrų mišinio su kitais žmonėmis.

Nauji Sovietų dirvonai

Tarybų Sąjunga praeitais metais pradėjo naujų nepaliestų dirvonų apdirbimą Kazachstane ir Sibire. Iš visos Sovietų Sąjungos dešimtys tūkstančių savanorių suvyko, tarp jų daug komjaunuolių, kad tą darbą pravesti.

Metinis planas numatė, kad bus suarta 28,600,000 akrų, bet iš tikrųjų suarta daugiau, 31,000,000 akrų. Tas pasisekimas paskatino valdžią padidinti sekamą planą nuo 28,000,000 akrų iki 33,000,000.

Numatoma, kad iki 1956 metų 66,000,000 akrų iki šiol neliestos žemės bus apdirbama.

Keli Kongreso nariai pradėjo kelti klausimą, kad iš Kanados importuojamos žuvys upėtakiai turėtų būti tokiais pažymėti. Dabar ta žuvis, konservuota, pažymima tik kaip "Rocky Mountain trout," o Rocky Mountain kalnų virtinė tęsiasi Jungtinėse Valstybėse lygiai kaip Kanadoje.

Tokiu būdu amerikiečiai perka importuotą žuvį, manydami, kad ji naminė. Tai nepatriotiška, sako Kluszynski iš Illinois...

Jugoslavijos spaudoje dabar keliami balsai, kad jau laikas tą seną paprotį išgyvendinti. Spauda sako, kad jau buvo atsitikimų, kur jaunos nuotakos nepaklausė savo tėvų ir atsisakė eiti pas senius.

Pavydas tarp senių...

81 metų senelis I. P. Spivey Waco miestelyje Teksuose nušovė savo jaunutę (50 metų) žmoną, kam ji flirtavo su jaunu vyru. Jis apkaltino ją flirtavime, neištikimybėje, ir paskui paleido į ją kelias pistoleto kulkas.

Kai ji jau buvo negyva, jis telefonavo žmonos meilužiui ir prašė jo atsiskubinti. Nespėjo tas, nežinodamas dėl ko šaukiamas, atsiskubinti, kaip ir jis buvo nušautas.

Jaunasis meilužis buvo 73 metų...

IŠ ISTORIJOS

Rašo **D. M. Šolomskas**

ŽALGIRIO MŪŠIS IR ČEKŲ DIDVYRIS ŽIŽKA

Žalgirio mūšis įvyko 1410 metais, 15 d. liepos, Rytų Prūsijoje. Ten bendromis jėgomis lietuviai, lenkai, baltarusiai, čekai ir totoriai uždavė vieną iš skaudžiausių smūgių vokiškiems kryžiuočiams.

V. Molčanovas teigia, kad kryžiuočiai turėjo nuo 85,-000 iki 90,000 vyrų. J. Ebergardas sako, kad kryžiuočių buvo 80,000, gi lietuvių ir jų sąjungininkų — 150,-000. Jonas Šliupas rašė, kad lietuvių ir baltarusių buvo 50,000; 30,000 totorių raitelių; lenkų — 40,000 ir 20,000 čekų, tai yra 140,000. Pagal Šliupą kryžiuočių buvo apie 80,000. Jų kovos laike krito 50,000; suimta 15,000, o paspruko tik 8,000.

Jonas Žižka buvo didysis karvedys

Čekų didvyris Jonas Žižka pripažintas didžiausias viduramžių karvedys. Jis ir jo draugai per penkiolika metų krušino Romos popiežių ir visų Europos feodalų ritieriškas armijas—hussistų karai. Jono Žižkos kariniai sugabumai padarė galą ritierių viešpatavimui. Jo pritaikinti vežimai (tų laikų tankai), kanuolės ir paraku šaunanti ginklai įnešė naują karinę strategiją, naujas karo pažvalgas. Bet apie tai kitą kartą.

Jonas Žižka buvo sūnus neturtingo dvarponio. Didysis feodalas ir daugelio dvarų ir pilių savininkas Rozenbergas atėmė nuo Žižkos jo dvarelį. Žižka buvo išėjęs ritierio mokslą, todėl pradžioje jis vedė negailestingą partizano karą prieš Rozenberga, o vėliau tapo Čekijos sukilusių baudžiauninkų ir Husso religinių pasekėjų vadu prieš feodalus ir Romos popiežius. Jonas Žižka gimė apie 1370 metus, mirė 1424 metais.

"Daug kryžiuočių nuo Malburgo"

Romos popiežiaus palaiminti vokiški kryžiuočiai ir jų katalikiški sandraugai iš kitų šalių 1410 metais nusprendė vėl nusiaubti Lietuvą ir Lenkiją.

Prieš bendrą priešą apsijungė lietuviai, lenkai, baltarusiai, ukrainai. Sąjunginę armiją sudarė **devyniasdešimt vėliavų**, po kiekviena vėliava buvo daugiau tūkstančio kovūnų. Buvo Trakų, Vilniaus, Kauno — lietuvių pulkai. Didžiosios ir Mažosios Lenkijos, Mozūrų ir Krakovos pulkai. Smolensko, Polocko, Brijansko, Kremenco, Kijevo ir Baltosios Rusijos — baltarusių ir ukrainų pulkai. Ant nedidelių, bet greitų arklių arcavo totorių raiteliai. Ir greta jų žygiavo lenkų tarpe apie 20,000 čekų savanorių — savo valia atvykusių į kovą, kad atremti kryžiuočius.

Kryžiuočiai buvo tikri, kad jie bus pergalėtojai. Jie atsigabeno daug vyno užgerti savo pergalei ir virš 10,000 naujai nukaltų retėžių, į kuriuos manė apkaustyti lietuvius ir kitus belaisvius ir išsivaryti į vergiją.

Jų armija žvilgėjo metalu apkaustyta. Ore plevėsavo balti ploščiai su dideliais juodais kryžiais. Greta vokiečių buvo visos Europos riteriai apsikaustę šarvais ir jais apkaustę arklių krūtines.

Mūšis prasidėjo ir tuojau įgavo kitokią formą, kaip pirmiau. Jis baigėsi visišku kryžiuočių pralaimėjimu. Apie tai jau buvo rašyta.

Mūšyje drąsiai ir energingai kovojo čekai savanoriai, o jų priešakyje Jonas Žižka. Saulėleidyje Žižka ir draugai vijo kryžiuočių likučius. Vokiečiai sulindo už vežimų ir iš po jų žiauriai priešinosi. Šioje paskutinėje kovoje Žižka buvo parblokštas smūgio ir neteko sąmonės.

Didvyris neteko akies

Mėnesis laiko po Žalgirio pergalės, kada jau pasaulį buvo apibėgusi žinia apie smūgį kryžiuočiams, tai greta Vislos upės į pietus jojo Jonas Žižka. Jis atsigavo po žaizdos, bet jau neturėjo kairios akies. Tai buvo pasekmė Žalgirio kautynių. Ir jaunam beturčiui riteriui buvo labai didelis nuostolis. Kas norės viena akim aklą riterį samdyti?

Paprasti žmonės visur sveikino Žalgirio didvyrį, bet jam pasiekus Čekiją jis sužinojo, kad Čekijos karalius Vaclavas, brolis imperatoriaus Zigmanto, "Šventos Romos Imperijos Vokiškų Tautų, galvos kryžiuočių ir Apsaugos Popiežiaus — įsakė "visus čekus banditus, dalyvavusius Žalgiryje, pakarti." Daugelis patarė Jonui Žižkai geriau grįžti į Lenkiją, nes jo niekas gero nelaukia Čekijoje.

"Kovojau prieš kryžiuočius netoli Baltijos Jūros, o štai jų giminaičiai ir pasekėjai įsigalėjo mano tėvynėje," — galvojo Žižka ir traukė linkui sostinės Pragos.

Atvykęs į sostinę nuvyko į Pragos pilį Gradčanų kalne, kur gyveno karalius ir jo riteriai, perdėtinio pasiprašė priimti į karaliaus samdomuosius riterius.

—Kur gavai žaizdą? — klausė karališkas viršyla.

—Žalgirio mūšyje, išdidžiai atsakė Žižka.

—O kurioje pusėje kariavai?

—Kaip tai kurioje pusėje? Suprantama, Lenkijos pusėje, prieš teutoniškus riterius!—kietai atkirto Žižka.

—Štai kaip! Prieš karaliaus valią, — išstūmė karališkas viršyla piktai akimis sužaibavęs.

—Karaliaus valios nežinojau nei aš, nei mūsų vadas Sokolas.

—Nežinojote, kaip tai nežinojote, kad ėjote išvien su eretikais žemaičiais ir mongoliškais totoriais, o dabar nori dar būti karaliaus riteriumi. Niekados!

Bet iš bažnyčios ėjo karalienė Sofija, kuri buvo kietai nusiteikusi už slaviškas tautas. Ji išgirdus Žižkos ginčą priėjo ir paklausė:

—Kaip vardas?

—Jonas Žižka.

—O, Jonas Žižka, tas patsai, nuo kurio dvarą atėmė magnatas Rozenbergas. Nuo šios dienos būsite mano asmenybės riterių tarpe.

Taip Jonas Žižka atsidūrė karališkų riterių eilėse. Karalienė Sofija baisiai neapkentė magnato Rozenbergo; mat, pastarasis buvo ant tiek galingas, kad kar-

(Tąsa 4—tame puslap.)

Pavažinėjus Pacifiko pakraščiu ir aplankius lietuvių kolonijas

SAN FRANCISCO, Cal. — Pasidėkojant darbo unijų iškovotoms teisėms, darbininkai gauna po savaitę ar daugiau vadinamo poilsio-vakacijų. Taip ir aš patekau į tą kategoriją, jau treti metai gaunu vakacijas iš dirbtuvės. Bet liuosu laiku, vietoj poilsio, daugiau žmogus pavargsti, negu dirbdamas. Tačiau, kadangi savu noru ką darai, tai nėra ant ko pykti.

Pora metų atgal savo vakacijas gražiai praleidėm pas oregoniečius ūkininkus. Dar iki dabar jaučiamės dėkingi jiems už draugiškumą ir vaišes. Praeitais metais teko apsilankyti ir pasigėrėti gamtos turtais ir įvairumais Kalifornijos valstijiniame Yosemite parke. Šią vasarą tą progą panaudojome apsilankydami lietuvių kolonijose čia Kalifornijoje, Yucaipa, Redland, San Diego, Los Angeles, Hollywood ir suvargusioje Meksikoje.

Apie Yucaipą ir Redland Dr. Borisas labai gražiai ir teisingai aprašė, todėl aš nenoresiu pakartoti. Tik noriu pažymėti, kad teko porą dienų praleisti svečiuojantis Yucaipoj pas drg. Markevičius, ir dieną pas drg. Pukius Redlande. Jie mus labai draugiškai priėmė ir vaišino kaip garbingus svečius. Tai ačiu jiems už tokį draugiškumą.

Svečiuojantis mažai buvome ant vietos, aplankėm Richardus, Širvinskus, Ginius, Westus, Poniatowskus, Johnsonus, ir gamtininką Nikūną. Kur tik nuvykom, visur teko įgyti įdomių įspūdžių, kaip eina vištų pramonės darbas ir kitoki užsiėmimai, iš ko žmonės gražiai gyvena.

Teko sužinoti, kad Yucaipos ir Redlando apylinkėje gyvena apie 42 lietuvių šeimynos, ir visos, kurias mes matėm, labai gražiai gyvena ir džiaugiasi savo gyvenimu. Apielinkė švari ir labai rami, turbūt užtai ten apsigyvena lietuviai. Nors tarpe Yucaipos ir Redlando 6 mylios tolumo, bet čia lietuviai sugyvena kaip viena šeimyna, gyvuoja SLA kp. ir LDS kp., pasiskirstymų nesigirdi.

Pas p. Nikūną buvo įdomu apsilankyti tuom, kad jis turi didelį patraukimą prie muziejinių rinkinių. Be to, jis yra sugabus piešėjas, turi patyrimų su naujos rūšies prezervavimu vaisių ir kitokių augmenų. Pas jį važiuoja rodos klausti prezervacijos įstaigos, net ir medikalės įstaigos ima jo patyrimus apie tam panašius dalykus. Kita, tai jis moka kiekvieną dalyką žmogui perstatyti žodžiu, pirma, negu gauni viską pamatyti. Padaro dalyką aiškesniu ir pilnai suprantamu. Šiuo laiku Nikūnas ruošia naują namą dėl muziejaus ir piešinių. Sakė, kad į pusmetį bus viskas galutinai apdirbta. Su laiku bus labai įdomi vieta apsilankyti.

Teko praleisti porą dienų arti Meksikos, San Diego ir toje apielinkėje. Iš San Diego laiveliu perveža į salą Coronado. Ta sala yra Amerikos nuosavybe, bet jau rubežiuojasi su Meksika. Sala labai švariai užlaikoma ir visa pilnai apgyventa. Už pervežimą automobilio ir žmonių ima 85 centus. Iš ten atviras kelias važiuoti į Meksiką.

Žingeidu buvo pamatyti svetimos šalies gyvenimas ir žmonių papročiai, bet gerų įspūdžių mažai tegalima patirti ir kitam pasakyti. Ten teko pabūti keletą valandų, mažam miestelyje, Tia Juana, kuris randasi už apie 20 mylių nuo San Diego, už kelių mylių nuo Amerikos rubežiaus. Meksikiečių gyvenimas apgailėtinas, niekur nėra švaros, gatvės niekur nešluojamos, tarpe namų tuštumos tik smiltynai, vėjas viską neša ant žmonių ir į krautuves, nes krautuvių durys atviros, tad kas tik yra krautuvėje veik viskas dulkėta. Šaligatviai pilni kalėdninkų, kurie pardavinėja įvairius rankdarbius. Pristatyta tam tikrų būdelių, ten parduoda valgomus daiktus, ir už mažą kainą, todėl valgyklų mažai yra, nes žmonės užvalgo maisto pasirinkę iš vertelgų ant šaligatvio. Skurdu pažiūrėti į meksikiečius vaikučius, pilnos gatvės vaikučių, purvini, basi, apiplyšę. Kada pamato atvažiuojant amerikietį, bando prisigerinti, kad gauti kuo nors patarnauti, ir prašo užmokėti. Ir taip jų bėgioja pulkai, kaip vištų nuo vienos vietos prie kitos.

Suaugesni vyrai, daugumoje, susėdę tuščiose vietose, vadinamose plazomis, norėtų ką nors dirbti, bet negali darbo gauti. Tai taip ir tinginiauja per dienas.

Meksikoje gemblerystė legališka, tai kurie turi doleri kitą eina praturtėti į gemblerystės įstaigas. Dauguma visai viską praranda.

Meksikos svarbiausius turtus — aliejaus šaltinius ir kitokius gamtinius turtus — valdo Amerikos trustas-kapitalas, o Meksikos valdžia neturi darbo, nė turto savo žmonėms. Meksikiečiai šimtais bėga į Ameriką darbo ieškoti, nes Meksika nieko jiems neduoda.

—:—

Pasidairius po San Diego miestą

Čia yra daug įvairumų, ir miestas užlaikomas švariai. Miestą puošia didelis viešas Balboa parkas. Ten yra ruošiamos įvairios parodos. Parke yra įvairių tarptautinių įstaigų, kurios pasilikę nuo pasaulinės parodos. Parkas užima labai didelį žemės plotą, ir to miesto žmonės labai juomi naudojasi, ten praleisdami daug laiko.

Miestas stovi ant Pacifiko jūros kranto, todėl labai didelė laivų prieplauka ir milžiniški valdiškų įstaigų pastatai. Jūreivių ir kareivių ten per dienas ir vakarus pilna. Mieste labai daug įstaigų, kurios viliioja jaunimą su visokiais žaislais ir tam tikrais teatrais. Ten tie vargšai jūreiviai ir kareiviai palieka savo uždarbius.

Lietuvių ten yra apie desėtkas šeimynų. Bet jie jokio progreso nedaro, neturi jokių organizacijų nei lietuviškų sueigų, gyvena pasiskirstę taip, kad nežino vienas kito.

Aplink San Diego miestą labai plečiasi visokie gyvenimo namai, ir yra daug priemiesčių, kaip tai: La Mesa, El Cojon, Santee ir eilė kitų. Pačiame mieste yra labai stambios industrijos. Miestas plečiasi dideliu tempu. Aplink San Diego klimatas labai prielankus žiemą ir vasarą, — žiema nebūna šalta, o vasara nėra labai šilta, — vidutiniai apie 80 laipsnių vasarą; o apie 60-70 laipsnių žiemą. Keliai ir vieškeliai labai geri visur toje apylinkėje.

—:—

Los Angeles ir Hollywoodas

Apsilankius po pietinę dalį Kalifornijos, grįžtant į namus, teko praleisti porą dienų pas losangeliečius. Vienas geras dalykas pasitaikė, tai kad ten nuvykę vakare radome LDS kuopos susirinkimą. Teko girdėti jų veikimo raportus. Susirinkimas buvo labai skaitlingas, tad buvo gera proga šiltai pasisveikinti su mūsų idėjos draugais ir draugėmis ir pasikalbėti apie gyvenimo dalykus.

Smagu pažymėti, kad LDS kuopos valdyba moka puikiai vesti kuopos reikalus, todėl jų susirinkimai eina sklandžiai.

Tuo patim laiku buvome pakviesti į draugiškas sueigas net trijose vietose. Nenorėdami gerų draugų prašymo atmesti, buvome ant pietų pas Kazį ir Antaniną Marcinkus Hollywoode, pas Slesariūnienę ant vakarienės, taipgi Hollywoode, pas Sholingus ant vakarienės. Laiką praleidome puikiai.

Vienas dalykas man metėsi į akis apie losangeliečius ir hollywoodiečius, tai kad jie vieni su kitais daro draugiškas lenktynes - kompeticijas pagražinimui savo stubų. Kur tik nuėjom, visur radom gyvenant puošniose stubose. Jos išgražintos iš vidaus ir iš lauko taip, kad tikrai akis vilioja.

Kaip visados, taip ir šiuo sykiu mūsų kelio galas buvo pas draugus Bernotus. Šiuo laiku jie turi gražioje rezidencinėje sekcijoje didelį apartmentinį namą, ir pas juos svečių niekados netrūksta. Kas tik atvyksta, visi būna draugiškai priimti. Todėl mums teko dvi dienas praleisti pas Bernotus.

Turime pasidžiaugti, kad nors trumpai svečiavomės Los Angeles ir Hollywoode, bet jaučiamės labai dėkingi Bernotam, Shalingam, Marcinkam ir Slesariūnienei už didelį draugiškumą.

—:—

Apie Los Angeles miestą

Nors mes ten esame išgyvenę virš trejus metus, bet kada tik nuvažiuoji apsilankyti, tikrai negali pažinti naujų kelių ir industrinių centrų. Miestas taip išsiplėtęs, kad jeigu nebūtų naujų ekspresinių kelių, tai būtų labai blogas važiavimas. Bet tie nauji keliai (Free Ways) taip pagreitina ir sutrumpina laiką pervažiavimui per miestą skersai ir išilgai, jog, vietoj poros valandų, dabar galima pervažiuoti į 15 minučių.

Šiuo sykiu važinėjant po Hollywoodą, atrodė viskas daug gražiau ir švariau, negu pirmiau jį matydavome. Hollywoodas susiduria su dideliais kalnais į šiaurės pusę, todėl jam nėra taip daug vietos plėstis. Bet ir jis plačiai auga.

Alvinas

Lietuvos Sūnus--Išeivis

Rašo SUSNINKŲ JURGIS

(Tąsa)

Ir nieko nebodamas jis grįžo į mainas, kur išdirbo šešius metus, iki į galvelę gavo skaudų smūgį nuo to paties "rako."

Kai Jurgis darbą išmoko, jam jau nebuvo reikalo dirbti kartu su švogeriu, nes galėjo pasiieškoti darbo kur tik norėjo, kur darbas geriau apmokamas ir dirbti lengviau.

Pažįstamų mainierių jis jau daug turėjo, ir lietuvių ir kitataučių. Jurgis būtinai norėjo kuo greičiausiai užsidirbti tiek, kad galėtų broliui už laivakortę atsilyginti ir iš Lietuvos nors vieną sesutę atsiimti. O paskui, jau nesvarbu, patrauks kur lengvesnis darbas, kur gyvybei negręsia kasdieną pavojus.

Daug Jurgis svajojo apie farmų darbus. Ot, manė jis: susitaupysiu centelių, nusipirksiu kur mažiukę farmiukę, tai ir darbo bus ir pragyvenimas bus. Negręs joks sužeidimo ar užsimušimo pavojus, dirbs jis gryname ore, po mėlynu dangumi, stums plūgą, kaip kadaise Lietuvoje, klausysis pavasarinių paukštelių čiubėsio...

Daug kartų, kuomet jis kraudavo juodais anglies gabalais vežimėlius giliai giliai kasykloje, prieš jo akis atsiverdavo plačių laukų vaizdas. Ryškiai, ryškiai jis pamatydavo savo vaikystės sodelį, obelis, o ten toliau avilius ir savo senelį... Ir jam atrodydavo, kad jeigu jis tik galėtų dirbti prie motinos žemės, būk tai ir naujoje, svetimoje šalyje, jei tik jo kojos po savimi galėtų jausti sodrią žalią žolę ir plačiai į save įtraukti gryną orą, jis būtų laimingas.

Bet toms svajonėms nebuvo lemta įsikūnyti gyvenime.

Po nekurio laiko Jurgis pradėjo dirbti su vienu airiu mainieriu kaip jo padėjėjas arba jo "leiberis", kaip mainieriai sakė. Švogeris jį perspėjo, kad su tuo airiu dirbti bus sunkiau, bet Jurgis visvien buvo prikalbintas su didesnio uždarbio pažadu.

Su ankstyvesniu savo bendradarbiu, arba "bode", kaip tai sakė mainieriai, Jurgis dirbo lygiai: abu jie gręžė skyles, abu sprogdino anglį, abu krovė vežimėlius ir abu kartu namo ėjo.

Kitaip buvo su airiu. Ateidavo jis iš ryto, išgręždavo skylę, padarė sprogimą ir klausia Jurgio:

"Ar bus penki vežimėliai?"

Ir jei Jurgis atsakydavo, kad tai bus, tai jau ir traukia jis namo, palikdamas visą darbą Jurgiui.

Bet jeigu sprogimas jam nepasisekdavo, tai kad ims keiktis naują ruošdamas, kad ims skųstis, kad nepareis namo anksti, kad ims bartis ant viso pasaulio, tai net kasykla drebėjo.

Ir taip Jurgis vienas pasilikdavo ir turėdavo sau pačiam ir savo bodei algą uždirbti.

Su tuo seniu airiu Jurgis išdirbo netoli dviejų metų, iki pasibaigė darbovietė, ir skyrėsi Jurgis, jau Džiordž vadinamas, nuo draugo airio, ir ieškojo kitos vietos.

Jurgis taip sunkiai dirbo, kad namo pareidavo tik kokią 11-tą valandą. Nėra nei laiko gerai nusiprausti, o nenusiprausius nei į lovą neeisi. Ir krisdavo Jurgis ant kietų grindų visas išsekęs, puldavo ir miegodavo kaip negyvas. Jo visos raumenys, per dieną nepaprastai įtemptos, pamažu pradėdavo atsileisti, jo visas kūnas lyg sustingdavo mielu miego poilsiu.

Bet, rodos, dar tik atsigulei, o čia jau brekerio sirena kaukia, mainierėlius į darbą šaukia.

Baisiai, baisiai Jurgis nenorėjo keltis. Bet sesutė atbėgusi prie laiptų šaukė:

"Vyrai, vyreliai, kelkitės, jau kur kas po penkių..."

Jurgiui tuo laiku atrodydavo, kad jis niekad negalės pilnos nakties išmiegoti. Čia sirena kaukia, į kasyklą šaukia, o ten Lietuvoje būdavo buožė žadina, prie kūlimo ar kito ūkio darbo dar tamsų rytmetį kelia.

Ir rodėsi Jurgiui, kad ta sirena yra tik buožės balso tąsa, kad tai tas nelemtas budinimas jį per Atlantą lydėjo ir naujoje šalyje pagavo.

"Noriu miego, saldaus miego..." maišydavosi dar neblaivioje mieguistoje tik atbudinto Jurgio galvoje, bet už kelių minučių jis jau buvo ant kojų, jau traukia link tamsios kasyklos.

Būdavo dienų, kuomet ir anksčiausiai nuėjęs kasykloje beveik jokio darbo netekdavo gauti. Atsitikdavo, kad iš ryto dar prie langelio, kai pasakai fajerbosui savo numerį, jis tau sako:

"Šiandien jūsų darbovietėje yra dujų, dar negalite dirbti."

O pakol kas tai ateina, lentomis vietą užkala, kad vėjas dujas išsklaidytų, tai kartais ir net penkta valanda atsiriogliena.

Kitą kart kur nors ant kelio daug akmenų nugriūva, o pakol atsiųsti vyrai juos pašalina, daug laiko susieikvojavo už ją kompanija, žinoma, nieko nemoka.

O kada diena jau normali, kuomet gauni pakankamai vežimėlių, tai dirbk, plėšk, lupk kaip tas nelaimingas mulas, visas garuojantis, sušlapęs. Tada nei valgyti nei pasilsėti nėra laiko.

Vasarą kasyklose buvo dirbama tik dvi ar tris dienas savaitėje. Anglies baronai, mat, nenorėjo, kad susikrautų kalnai anglies, nes tada kainos pradėtų pulti. Stoka jiems kartais gerai pasitarnavo, nes žiemos metu vis apie stoką skelbdavo ir kainas keldavo.

(Bus daugiau)

Detroit, Mich.

Darbo dienos metinis piknikas

Šiemet jau numatoma, kad metinis Darbo Dienos piknikas bus didelis, kurį rengia Komitetas Gynimui Sveturgimių ir Civilių Teisių Kongresas.

Metinės iškilmės atsibus Pardee Parke, Telegraph and Wicks Roads. Bus įvairių tautų maisto ir gėrimų. Bus šokiai, žaismės ir sporto programa.

Unijistai ir tautinės grupės raginamos dalyvauti ir savo draugus pakviesti. Ypatingai kviečiami unijų nariai tiesiai nuo parodos mieste vykti į pikniką.

Su augimu anti-McCarthy judėjimo Michigane, šiam piknikui yra geri prospektai būti vienam iš didžiausių.

Laisvės skaitytojai dalyvaukime, parėmimui organizacijų, kurios gina sveturgimius ir kovoja už mūsų civiles teises ir laisves.

R.

Pittsburgh, Pa.

Sekmadienį, rugp. 29 d. įvyks 3-čias metinis tautų piknikas — Hencz Grove, Hayes, Pa. Turėsime svečių kalbėtoją, taipgi šokių ir užkandžių su įsigėrimais. Kviečiame vietinius ir iš apylinkės dalyvauti.

Nat. Comm. of Western Pennsylvania.

(166-167)

MATTHEW A. BUYUS

(BUYAUSKAS)

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

426 Lafayette St.

Newark, 5, N. J.

MArket 2-5172

Žinios iš Lietuvos

Pas Šiaulių durpininkus

—Daugiau vietinio kuro šalies įmonėms! — Toksai Šiaulių durpynų įmonės darbininkų šūkis, su kuriuo jie pagal durpių gavybą iškovojo pirmą vietą respublikoje, o pagal jų savikainą net pirmą vietą Tarybų Sąjungoje. Broliškųjų respublikų nuolatinės paramos dėka, visiškai mechanizavus visus sunkaus darbo reikalaujančius procesus, durpių iškasama du kartus daugiau, negu pirmaisiais penktojo penkmečio metais, o jų savikaina sumažina net 4.2 karto.

...Karpiškių durpynas. Čia su agregatu TEMP12 dirba jaunimo brigada, kuriai vadovauja jaunas specialistas Prikockytė. Ji buvo paprasta darbininkė. Baigus kursus, jai buvo patikėta valdyti sudėtingą mašiną, kuri pakeičia 300 darbininkų, ir socialistiniame lenktyniavime praėjusiais metais jos vadovaujama brigada iškovojo pirmą vietą įmonėje. Sėkmingai durpių kasimą ši brigada pradėjo ir šiais metais.

Ilgus metus paprastu darbininku Radviliškio durpyne dirbo senukas Šimkevičius. Dabar baigęs kursus jis dirba elektrinės durpių surinklmo mašinos UKB-SKS vairuotoju, kuri pakeičia taip pat apie 300 darbininkų. Dieninės užduotis Šimkevičius įvykdo 180 procentų.

Radviliškio durpyne praėjusiais metais pradėta frezinių durpių gavyba. Jauni specialistai greitai įsisavino naujus darbo procesus. Brigadininkas Poškevičius, dirbdamas su frezinių durpių perpylimo - štabeliavimo UPF-2 mašina, dienines užduotis sistemingai įvykdydavo 207 procentais. Praėjusiais metais frezinių durpių gavybos planas buvo įvykdytas 137 procentais. Šiais metais, gavus papildomai naujus frezinių durpių lysvinimo bei perpylimo - štabeliavimo mašinas, radviliškiečiai jų pagamins dvigubai daugiau. Jie įsipareigojo durpių gavybos planą įvykdyti 140 procentų. Nežiūrint į vėlyvą pavasarį, durpių gamintojai duotą žodį garbingai vykdo.

Tyruliai — tai vienas iš stambiausių durpynų Šiaulių durpynų įmonės sistemoje. Jame statoma nauja darbininkų gyvenvietė. Šiuo metu čia jau pastatyti trys aštuonių butų gyvenami namai darbininkams, laikina valgykla, daržovių sandėlis ir eilė kitų pastatų. Šiais metais bus perduota eksploatuoti 1,200 kv. metrų gyvenamojo ploto, septynmetė mokykla, parduotuvė, 43 vietų vaikų lopšelis, ambulatorija ir kiti pastatai. Sekančiais metais bus statoma 250 vietų darbininkų klubas, ligoninė, įrengtas vandentiekis ir kanalizacija. Naujoje gyvenvietėje apsigyvens apie 1,500 darbininkų.

Šiaulių durpynų įmonės kolektyvas, aprūpintas pirmarūše tarybine technika, nenuilstamai kovoja už gamybinių planų įvykdymą pirma laiko ir viršijimą.

J. Kaulavičius

Montello, Mass.

K. Beniulis nuėjo į Phaneuf Hospital, pasidavė operacijai ant kojų arterijų. Ligoninė randasi arti Liet. Taut. Namo.

—:—

Moterų Apšvietos Klubas savo susirinkime liepos 24 d. nutarė siųsti delegatą į Lietuvių Meno Sąjungos Festivalį, kuris įvyks spalio (Oct.) 12 lig 17, Chicago, Ill. Tam darbui išrinktas komitetas.

Taip pat išrinktas komitetas iš LLD 6 kp., jos susirinkime. Nutarta siųsti delegate Aldoną Wallan. Komitetas jau pradėjo darbą, platina tikietus išleistuvių parei, kuri įvyks rugsėjo (Sept.) 18-tą, Liet. Taut. Namo Parke, apie 5 val. vakaro.

Parėje manoma turėti su viršum du šimtus meno mylėtojų, publikos.

Į festivalio programą davė skelbimus LLD 6 kp. $5, Moterų Klubas $5, Teatrališkas Ratelis $10.

Žolynas

—:—

Piknikas, piknikas
mūsų lietuvių,
darbo žmonių
Bagotų ir biednų.
Įvyks Rugpjūčio 29,
Lietuvių Tautiškam
pušyno parke,
Winter St. ir Keswick Rd
Bus naminių valgių,
pyrago, kugelių,
sūrių ir kavos.
Sočiai prisivalgę
linksmai šoks.
Pušyno kvepiantis oras
pataisys sveikatą
nevienas žolynuos.

Geo. Shimaitis.

Worcester, Mass.

L.D.S. 57 kuopos metinis piknikas įvyks rugpiūčio-Aug. 29 d., bus Olympia Parke, pradžia 1-mą val. dieną.

Visi žinome, kad ten yra visokių geriausių valgių ganėtinai, bet susivienijimo piknike specialiai gamintų valgių, šiltų ir skanių. Rengėjai kviečia visus atsilankyti į šį gražų pikniką.

L.D.S. 57 kp. Koresp.

Medus Sveikatai

Medus yra labai naudingas sveikatai. Laisvės įstaiga gali jus aprūpinti medum.

Kaina: Kvorta $1.10

Pusgalionis $2.00

Puikiausias Vasarojimas Kalnuose Pas

Peter A. Valiunas

Jo gražiai įrengtuose Cabins ir Rooms

THE LAWRENCE HOUSE

Cairo - Saugerties Highway 32

R. D. 1, Catskill, N. Y. Tel. Palenville 3990

Vynai
Alus
Likeriai

Dinners
Short Orders
Sandwiches

Puiki Restauracija, Geri Valgiai

Kainos tikrai žemos sulig valgio ir patarnavimo gerumo.

Puikiausias praleidimas weekend. Kainos už kambarius:

	Day	Week
One Room - two double beds - - - - -	$7.00	$30.00
One Room - one double bed, one single bed -	$5.50	$27.50
One Room - double bed - - - - - - - -	$4.00	$22.00

Rašykite ar telefonuokite dėl rezervacijų

Ežeruose maudynės, žuvavimas, laivukais pasivažinėjimas.

New Yorko ir Apielinkės Žinios

Užstreikuotos kelios sidabruotojų šapos

Sustreikavo kelių sidabruotų stalui ir kitokių įrankių gaminimo šapų darbininkai. Iš pradžių streikas palietė 6 firmas, su apie 500 darbininkų.

Vienur streikas, kitur lockoutas prasidėjo firmoms atsisakius derėtis su United Electrical, Radio and Machine Workers Lokalo 475, kuris atstovavo to amato darbininkus per pastaruosius 15 metų.

Keystone Silver Co. šapa, 509 W. 34th St., New Yorke, užstreikuota jau nuo rugpiūčio 2 d. Už poros dienų išėjo Cromwell Silver Corp. darbininkai, 40-05 21st St., Long Island City, ir Modern Silver Corp., 283 Greene Ave., Brooklyne.

Rugpiūčio 17-tą paskelbė lockoutą savo darbininkams sekamos firmos: Everlast Metal Corp., 468 W. Broadway, N.Y.; Federal Silver Co., 3134 Jerome Ave., Bronx; La Belle Silver Co., Glendale, L.I.

Unijistai įtaria, kad staigus atsisakymas nuo derybų su unija yra išdavas paskiausia priimti unijoms daužyti rangangaudiškų įstatymų Kongrese. Unija skleidžia lapelius tikslu informuoti visuomenę. Daug tų lapelių paskleista miesto centre prie Hotel New Yorke, kur užstreikuotos firmos vykdo savo dirbinių parodą.

Prekių išvežiotojai pradėjo derybas

Teamsterių Unijos 12-kos lokalų atstovai buvo pradėję derybas su samdytojais. Tačiau samdytojai prašo pratęsti senąjį kontraktą ir derybų laiką dar 30 dienų. Senoji sutartis baigiasi rugpiūčio 31-mą.

Lokalai atstovauja apie 30,000 darbininkų Didžiojo New Yorko ir artimoje New Jersey srityje. Tai daugiausia dirbantieji tarp prieplaukų ir sandėlių. Reikalauja suvienodinti darbo kainas, algų pakėlimo ir pagerinti gerovės fondą.

Motormanas traukinyje prarado koją

Independent linijų motormanas David Moclair, 52 m., įvairuodamas traukinį į paskutinės stoties aklą galą, smogė į cementinę sieną ir tapo sugnybtas tarpe motoro ir užpakalinės sienos. Sulankstytas vagono fronto metalas pritrėškė kojas.

Pastangose jį išgelbėti apie 40 asmenų, tūli pakaitomis, darbavosi per 7 valandas. Tačiau nepavyko išgelbėti čiela. Turėjo virš riešelio nupiaūti kairiąją koją, nes gelbėjimas būtų dar ilgai užtrukęs, o kankinio padėtis jau buvo kritiška.

Tebebuvo neišaiškinta, dėl ko jis negalėjo sulaikyti tuščio traukinio, kad jis su tokia pajėga smogė sienon.

Iš istorijos

(Tąsa nuo 2 pusl.)

tą ret patį karalių Vaclavą buvo paėmęs į nelaisvę, uždaręs pilyje ir iš karaliaus išsiderėjo savo naudai nuolaidų. Žižka buvo karališkų samdomųjų riterių eilėse iki Čekijoje pasipiktino liaudis sudeginimu Husso ir sukilo. Žižka tada stojo sukilusių žmonių priešakin ir jų kovoms vadovavo iki sustojo plakti jo širdis.

PAJIEŠKOJIMAI

Patyręs mėsininkas (butcher) ieško pastovaus darbo. Kam reikalingas toks darbininkas, maloněkite rašyti sekamu adresu:

BUTCHER, 110-12 Atlantic Ave., Richmond Hill 19, N. Y.

(167-168)

Raketieriai pasiekę ir kooperatyvų namus

Liūdymuose Senatinei Banking Subkomisijai buvo nusiskundimų, kad ieškantieji neteisėtų pelnų "windfall" privatiniai statybininkai pasiekė apsukti ir mažų išteklių žmones.

New Yorke Astor viešbutyje vykdomame tardyme liūdyjo Simon Gallet, kooperatyvų viršininkas. Jis sakė, kad jis atstovauja 15,000 smulkių investorių. Jis liūdyjo, kad statybininkų firmos, gavusios pinigų statyboms iš Federal Housing Administration, kitu šonu renka pinigus neva kooperatyvams. Trokštantiems gauti butą jie parduoda šėrus, leisdami suprasti, būk tuo būdu šėrų pirkėjas tampa pastato dalininku-savininku, kaip kooperatyve. Bet —

Viskas, ką jie gauna, sakė jis, tai 99-riems metams lease ant buto. O už tą butą turi mokėti vis didėjančią išlaikymui sumą (vadinamą carrying charge). Mokestis didėja dėl to, kad paties šėrininko investmentai pakelia žemės ir pastato vertybę.

Gallet sakė, jog viskas, ką investorius turi tokiuose kooperatyvuose, tai tiktai tuos šėrus.

Po išmokėjimo 40 metų mortgičiaus jis tebeturės tiek pat, kiek turėjo tą dieną, kai pirko tuos šėrus.

Jis turi tikėtis apie 15 procentų pakėlimo jo mėnesinės mokesties dėl to, kad aprokavimas iš pastato pajamų ir iškaščių buvo netikroviškas (tiksliai padarytas patraukliu įviliojimui į tą neva kooperatyvą).

Prašo suteikti parodai rankdarbių

Brooklyno ir apylinkės menininkai rengia visokių rankdarbių parodą rugsėjo 19-tą, Liberty Auditorijoje, Richmond Hill, N. Y. Prašo jai suteikt audinių, siuvinių, mezginių, drožinių, piešinių ir visokių dailės kūrinių.

Visi atsiųsti - atnešti tam daiktai bus išstatyti čionai parodai per visą dieną. Parinktus geriausius nugabens į Chicagą išstatyti ten įvyksiančiame Lietuvių Meno Sąjungos suvažiavime ir festivalyje, Mildos teatre. Chicagoje iškilmės tęsis per 5 dienas, spalio 12-17 dd. **S.**

New Yorko laikraščio Daily News vykdomoje šokių kompeticijoje į polkos ekspertus laimėjo Olga ir Michael Skotzko. Radijušas Jack Stukas buvo vienu iš teisėjų.

Kviečiame visus piknikauti su Aido Choru sekmadienį, rugp. 29-tą, Great Necke!

Iš Brooklyno busas išeis 1 val. nuo Pil. Klubo, Union ir Stagg St. Nuo Liberty Auditorijos, 110 St. ir Atlantic Ave., Richmond Hill, išeis 1:30. Kaina $1.50 (round trip).

Jau gražus burys Brooklyniečių susirašė važiuoti busu į Great Necką rugpiūčio 29-tą pasilinksminti Aido Choro piknke, kuris bus Kasmočių sode, 91 Steamboat Rd.

Buse dar randasi kelios neužimtos sėdynės. Visus prašome užsisakyti buse vietą iš anksto. Tačiau, jei kuris nespėjote užsisakyti, ateikite ankstėliau prie busų komisija suras jums vietos.

Tūli choro labai nuoširdūs prieteliai užsirašė buse vietas, nors turi savo privatines mašinas. Tai darė dėl to, kad chorui nereikėtų mokėti iš savo iždo už tuščią vietą. Jie sakė, kad jegu rasis kiti keleiviai busui, jie sutiks užleisti vietą, o patys važiuos savo automobiliu.

Chorui smagu gyvuoti ir dainuoti, kad randasi tokių rūpestingų prietelių.

Choras dainuos savo piknike pats ir kvies dainuoti visus. Choro mokytoja Mildred Stensler tai užtikrino. Toli jai atvažiuoti iš New Jersey į Great Necką, tačiau ji atvyks.

Piknike bus visokių gerų vaišių ir muzika šokiams (tikrai bus, komisija tai užtikrino).

Piknikas įvyks, jei ir lytų, busas eis.

Prašome ir tikimės visų choro prietelių draugiškos talkos ir didelio, smagaus pikniko. **Aidiečiai**

Jis gal gailėsis jaunas apsivedęs

Bronxietis Harvey J. Wurtzberger, kuris neseniai apsivedė tebebūdamas 16 metų, tapo paliuosuotas nuo kaltinimo vagystėje. Tas kaltinimas jam buvo iškeltas dėl to, kad jis pasinaudojo šešiolikinės savo sužadėtinės sauvališkai paimtais nuo tėvo pinigais pabėgti iš namų apsivesti ir šauniai atostogauti. Tą kaltinimą teisėjas panaikino, kai jaunuolio uošvis atsisakė pasirašyti kaltinimą.

Vyrukas buvo paleistas po $2,500 kaucija. Panaikinus kaltinimą, pasinaikino ir reikalas kaucijos. Tačiau tuojau detektyvas jį vėl paėmė pristatyti vaikų teismui. Esą norima atnaujinti jam senąjį kaltinimą už tai, kad jis dar pernai sauvališkai buvęs pasiėmęs savo motinos auto ir vairavęs be leidimo.

Įdomu, ar už paėmimą motinos auto jį kaltintų kaip vagį?

Planuoja padaryti dar 1 vietą maudynėms

Planuoja apvalyti, pagerinti ir įrengti Manhattan Beach taip, kad tiktų masiniam maudynių rezortui. Tuomi tikisi praretinti Coney Island lankytojus. Karštomis dienomis ten dabar perpildyta, nebejmanoma nei tvarkos ir švaros tinkamai prižiūrėti.

Motormaño Moclair gyvybė vis dar tebebuvo pavojuje nuo sužeidimo traukiniui atsimušus į cementinę sieną.

Majoras palenktyniuos su Rooseveltu

Majoras Wagneris buvo pasikvietęs Franklin D. Roosevelt Jr. pas save pusryčių, kurie nebuvo tik alkaną paperėti. Jie suprantami kaip politinis pokalbis. Sakoma, jog Wagners tuomi norėjo nutildyti tuos, kurie vis spėliojo, būk ir Wagneris veržiąsis kandidatu į gubernatorius.

Wagneris Rooseveltui užtikrinęs, kad jis kandidatu į gubernatorių nebus. Tačiau bent šiuo tarpu nebuvo pareiškęs, kad jis būtinai rems Rooseveltą. Tad tebesklinda kalbos, kad Wagneris rems tą, kurį demokratų viršenybė pastatys.

Vyriausiais dviemis yra numatomi Rooseveltas ir Harrimánas. Rooseveltas spaudos atstovams pareiškė, kad jis tikisi būti nominuotu demokratų konvencijoje, kuri įvyks rugsėjo 21-22 dienomis.

Gaisras muzikos leidėjų Boosey & Hawkes firmos raštinėje Oceansidėje padaręs pusę milijono nuostolių.

Dr. A. Petrika
DANTŲ GYDYTOJAS
221 South 4th Street
BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVergreen 7-6868
VALANDOS:
9—12 ryte; 1—8 vakare
Penktadieniais uždaryta

TONY'S
UP-TO-DATE
BARBER SHOP
ANTANAS LEIMONAS
Savininkas
306 UNION AVENUE
BROOKLYN, N. Y.
Gerai Patyręs Barberis

VINCAS SODAITIS

PETRAS KAPICKAS

Užlaiko Puikiai Įrengtą
BAR & GRILL
32 Ten Eyck St. Brooklyn, N. Y.
Telephone: EVergreen 4-8174

PEIST LANE DRUGS, Inc.
405 So. 4th Street
Cor. Hewes St.
Brooklyn, N. Y.
Visoki vaistai, kosmetikai, kūdikiams reikmenys, įvairūs daiktėliai, ligonių kambariui reikmenys —už griežtai žemas kainas.
MAX PEIST, Ph. G.
Receptų Specialistai:
EDWIN LANE, Ph. G.
Tel. EV. 7-6288

NEW YORK
BUSINESS OPPORTUNITIES

For Sale

BROOKLYN, N. Y.
BAY PARKWAY
Luncheonette ir Fountain store pardavimui. Moderniškas, 31 sėdynių atvirais langais. Puikios klasės žmonės. $1,200 iki $1,500 savaitinių įeigų. Geras del pusininkų ar šeimos. Puikiausia proga. Prieinamai.
Šaukite nuo 4 iki 6 P. M.
Tel. ES. 2-9396
(166-167)

AUTO SEAT COVER STORE
Turime parduoti, puikiausia vieta, kampinė krautuvė su 3 show windows, puikus įrėdymas. Automobilių sekcijoje, arti 21st ir 4th Ave., veikli judėjimo (thoroughfare) vieta. Puikiausias pirkinys. Šaukit nuo 9 iki 6 P. M. Užimtina tuojau.
Tel. SO. 8-0449
(165-171)

BRONX, N. Y.
Parsiduoda groseris ir delicatessen. Geras pasiūlymas, arti busų, 8th Av. Subway, arti 119th St. Kaina $2,300. Seniai įsteigtas. Turite pamatyti įvertinimui. Greitam pardavimui.
Tel. UN. 4-9815
(167-170)

For Rent

BROOKLYN
15th Ave. Dirbtuvė, 20x65, tinkanti bile kokiam bizniui, garo šiluma, gerose sąlygose, $100 į mėnesį, šaukite bile laiku. 9 blokai iki 18th Ave. subway. Yra didelis įardas užpakalyje dirbtuvės.
Tel. BE. 2-7833
(166-168)

MANHATTAN
34th St. didelė viena krautuvė, patalpa ir sklepas, su sprinkler sistema, **425—10th Ave., prie 34th St. kampo.** $85 į mėnesį. Prižiūrėtojas ant vietos. **Tel. SU. 7-1233.**
(167-171)

3—BAY
Gas Station, Complete
Žemutiniame Westchester
$25,000
Pinigais arba Išmokėjimais
Sutaisome
Tel. PElham 8-9712
(167-173)

MALE and FEMALE

OPERATORIAI
Patyrę ant Singer Mašinos
Gera mokestis, nuolatinis darbas.
HOLLY FROCKS
571 Carroll St., Brooklyn
(4th Ave. lokalu iki Union St. stot.)
(163-169)

PORA NAMŲ APTARNAVIMUI
Vyras pataisymams, viduramžiai, patyrę prie dviejų šeimų namo geram tokio namo apžiūrėjimui, atsakomingas asmuo, su paliūdijimais. Gali susitvarkyti šio darbo atlikimui į keletą valandų dienoje, savo liuosu laiku ir turėsite 2 rūmų apartmentą. Vienu aukštu į viršų, šaukite bile laiku.
BE. 6-1485 tarp 9 A.M. ir 1 P.M.
(166-172)

REIKALINGI
PLAUKŲ GARBINIUOTOJAI
Vyrai ir Moteriškės. Gera mokestis, nuolatinis darbas, air conditioned dirbtuvė.
ADOLPH'S
32-18 Broadway, Astoria
(167-168)

HELP WANTED MALE

FLOOR LAYERS
(unijistai)
Kreipkitės:
ERICKSON FLOORING CO.
Tel. FL. 3-2907
(167-169)

ELECTRICIANS
Romex ir Bx Wiring
Kreipkitės: 3:30 — 5 P. M.
Turi kalbėti Angliškai
NORTH SHORE ELECTRIC CORP.
525 Jericho Turnpike, Mineola, L. I.
(167-169)

IŠKAŠTINGAS NEATSARGUMAS

New Yorko Saugumo Taryba sako, jog Amerikoje kas dieną supleška aštuoni šimtai namų dėl kokio nors neatsargumo. Per metus sudega 11,000 žmonių. Namuose nuostolių padaroma už $864,863,000. Apie pusė visų gaisrų namuose užkuriami rūkalais, netvarkiai vartojamais ar padėtais degtukais ir sugedusiais elektros laidais.

NEW YORK
HELP WANTED—FEMALE

REIKALINGA MERGINA
Guolis vietoje, atskiras rūmas $35 į savaitę. Visi įrengimai elektriniai. Puiki šeima
Tel. DE. 5-3737
(165-171)

NAMŲ DARBININKĖ
Guolis vietoje, atskiras kambarys, mylinti vaikus. Turi būti pasitikima.
ES. 7-6042 — 9 A.M.—6 P.M.
FR. 4-2856 — 6 P.M.—8 P.M.
(161-167)

OPERATORĖS
Patyrusios Prie Suknelių
Darbas nuo kavalkų, gera mokestis
230 Merrick Rd., Lynbrook
Tel. LY. 9-4450
(162-168)

NAMŲ DARBININKĖ—VIREJA
Pilnam namų aptarnavimui, 2 suaugę, 2 vaikai (7 ir 11 metų). Puikiausia mokestis, malonūs namai, puiki šeima. Kreipkitės:
Tel. ST. 4-1614
(163-169)

OPERATORĖS
Patyrusios prie geresnių suknelių
Local 89 Shop
TRESTINO DRESS
2000 Bronx St., Tel. DA. 8-0750
(166-167)

OPERATORĖS
Patyrusios prie suknelių
$6.75 Line
LOR—AINE
2704 White Plains Ave., Bronx
Alberton Ave. Sta.
Tel. OL. 3-0888
(166-168)

NAMŲ DARBININKĖ
Atskiras kambarys ir maudynė. Visi įrengimai. Turi būti gera valytoja. Pagelbininkė prie virimų. Su vėliausiais paliūdijimais. $40—pradžiai.
Tel. GR. 2-0806
(166-168)

OPERATORĖS
Prie lovų aptiesalų, Firankų setų. Nuolatinis darbas, gera mokestis, puikios darbo sąlygos.
Tel. MU. 4-0042
(167-169)

MOTERIŠKĖ
Geriems krikščioniškiems namams, kaipo draugė senyvai moteriškei, gyvenimas vietoje ar kitur.
Tel. IV. 3-6137
(167-170)

NAMŲ DARBININKĖS
Motinos pagelbininkės, auklės, draugės. Reikalinga visokių namų darbininkių tuojaus stojimui į darbą.
LYNN AGENCY
2067 Broadway, N.Y.C.
((tarp 71 ir 72 Sts.)
(167-168)

HELP WANTED-MALE

SUPERINTENDENT
50 šeimų namas. Dykman Sekcijoj. Aliejinis pečius. $165 į mėnesį priskaitant 4 kambarius, gesą ir elektrą.
Tel. EN. 9-2885
(166-168)

DAILYDĖ
Būk Bosas Pats ant Savęs. Darbas parūpinamas. Nusinuomosite krautuvę ar vietą, atsineškite savo įrankius. Telefonuokite: **EVergreen 2-5385.** Ar rašykite angliškai: **Box No. A—23 — Room 830, 11 West 42nd St., N.Y.C.**
(165-167)

KIRPĖJAS
Patyręs prie Megstinių
WILLIAM KNITTING MILL
130 Palmetto St., Brooklyn
HY. 1-2230
(165-167)

KALVIS
Nuolatinis darbas. Turi mokėti kalbėt angliškai ar vokiškai.
AUGUST BELLON, INC.
72-11 Amstel Blvd., Rockaway Beach
BElle Harbor 5-0644
(167-169)

MEDŽIO DARBININKAI
Furniture-mašinų operatoriai ir stalioriai prie kostumerskų rakandų. Nuolatinis darbas, geros darbo sąlygos. Kreipkitės:
30-28 Starr Ave. (3 floor)
Long Island City
Tel. ST. 4-5400
(167-169)

NEW YORK
REAL ESTATE

ST. ALBANS, L. I.
8 kambarių, puikiausios sąlygose. Lengvai gali būti perdirbta į 2 šeimų namą. Gražiai apaugta žaliumynais, insulated, ištaisytas attic, 3 miegrūmiai, didelis, šviesus sklepas, garo šiluma, privatinis ištaisytas užpakalinis kiemas, hedges; didelis vienas garadžius, patogu prie visko. Kaip laukai. $16,500. 40x100. **LA. 8-6132.**
(161-167)

FLUSHING, 1 šeimos, detached, 80x100. 2 karam garadžius. Gražiai apaugta žaliumynais. Brass plumbing, automatiškai šildomas, išimtinai gerai budavotas. Nuženminta iki $19,500, greitam pardavimui. Savininkas: **33-27 191st St. Tel. IN. 3-4122**
(161-167)

FLUSHING
Moderniškas attached, mūrinis namas. 1 šeimos, 5 metų senumo, Flushinge—Bayside srityje, 5 rūmų, žemi apšildymo kaštai, su ekstra įrengimais. Mažiau 5 minučių ėjimas iki L. I. geležinkelio. 22 minutės į New Yorka.
$11,500 —— FL. 7-9117
(161-167)

BRIGHTON BEACH, BROOKLYN, N. Y.
35 First Walk
Rooming House, pilnai išfornišiuota 3—4—6 rūmai išfornišiuoti, moderniniai, puikiausiose sąlygose, šaldytuvas, arti visų krautuvių, patogu dėl visko. Labai pageidaujami namai su puikiausia biznio proga. Prašo $25,000. **Tel. DE. 2-2049.**
(162-168)

PORT RICHMOND, S. I.
1273 Forest Ave. 4 rūmai, moderninis namas, naujai išdekoruotas apartmentas, garadžius, $90 į mėnesį. Labai pageidaujamas apartmentas ir puiki vieta su puikiausia transportacija, arti buso 6 ir buso 107, ant kampo. Ažuolinės grindys, dideli ir saulėti rūmai.
Šaukite bile laiku:
Tel. GI. 7-2101
(163-169)

4 ŠEIMŲ MŪRINIS, BROOKLYN
Užimtinas 4 rūmų Apartmentas Arlington Sekcija. 95 Wyona St. Moderniškas, aliejum šildomas, arti visko, nebrangus.
Tel. HY. 8-2610
(164-168)

BROOKLYN
1 šeimos limestone, 10 rūmų namas. Rezidencijinis, gerose sąlygosee, puikiausia transportacija, arti visko, arti Prospect Park. Galimas užimti į 60 dienų, automatiškas gas heat. Prašo $16,900.
Tel. HY. 9-1939
(165-168)

FREEPORT
77 West 2nd St.
Naujas Split level namas, (plesteriuotos sienos), 7 rūmai, 3 maudynės, 2 karam garadžius (70x100), prie kanalo, privatinė prieplauka.
$31,500 —— Tel. PI. 6-5867
(165-167)

4 šeimų Mūrinis Namas
Brooklyn
Arlington Section — 95 Wyona St.
Moderninis. Aliejaus šiluma. Patogu į viską. Prieinama kaina.
Savininkas — **HY. 8-2610**
(165-169)

VIŠTŲ FARMA
SUFFOLK
3 vištinyčios, vieta dėl 1000 broilers ar 400 dedančiom vištom. Galima ir padidinti vietą. Neseniai išdekoruota; 2 miegrūmiai, puikus namas, gražiai apaugtas žaliumynais; vaisinių medžių: 1½ akrų žemės. Viskas įtaisyta dėl ekstra įeigų. Kaina $16,500. $6000 rankpinigų.—**DEer Park 2-7658.**
(167-169)

ASTORIA
Gerai statytas, attached mūrinis, 2 šeimų namas. 11 Rūmų, (1 šeimos duplex apartmentas), Garu šildomas, daug ekstra įrengimų. Gražus užpakalinis kiemas. Arti mokyklų, krautuvių, transportacijos ir Astoria parko. Tikrai gražus namas — parduoda prieinamai. Šaukite savininką.
Tel. AS. 8-9372
(167-173)

FOR SALE

PARSIDUODA FORDAS 1954
Taip kaip naujas, Crestline Convertible, Fordomatic, radio, šiluma, directional signal — tinted glass, rear antena, white wall tires, chrome wheel covers, chrome door strips, sideview mirror. Mažai įvažiuotas Reikia pinigų, turi parduoti greit.
4760 Broadway, N.Y.C.
Tel. LO. 9-9540
(167-173)

SKELBĖJAMS

Būti kokiame nors biznyje ir nesiskelbti — tai tas pats, kaip mirksėti gražiai mergina tamsoje. Tu pats žinai, ką darai, bet niekas kitas to nežino . ... Nori apie savo biznį žmonėms pranešti, — pasiskelbk ir nuolat skelbkis Laisvėje!